

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 15. november 2013

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde den 23. oktober 2013

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 23. oktober 2013.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra behandlingen af alle åbne punkter på Europaudvalgets dagsorden. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra behandlingen af de lukkede og åbne punkter på dagsordenen.

Det bemærkes, at udvalgsmødereferater er redigerede referater af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Iben Schacke,
udvalgssekretær

REFERAT

AF 4 EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Onsdag den 23. oktober 2013

Tidspunkt: 5 min. efter mødet i Udenrigspolitisk Nævn, dog tidl. kl. 09:15

Sted: Vær. 2-133

Dagsorden

Den 22. oktober 2013

1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 24.-25. oktober 2013

Forelæggelse ved statsministeren

EUU alm. del (12) – bilag 524 (fortroligt) (Brev fra formanden for Det Europæiske Råd til den litauiske præsident vedr.

forberedelsen af Det Europæiske Råd 24-25/10-13) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 1) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (12) – bilag 581 (fortroligt) (udkast til kommenteret dagsorden) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 2) (dtfo.ft.dk)

Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 3 (brev fra kommissionsformand Barroso forud for DER 24-25/10-13)

EUU alm. del (13) – bilag 21 (fortroligt) (udkast til retningslinjer for konklusioner) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 4) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 27 (fortroligt) (brev fra den estiske premierminister vedr. Det Digitale Indre Marked) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 5) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 38 (fortroligt) (Dansk non-paper "A digital Europe - 10 targets to unleash the potential of digital growth") (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 7) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 42 (fortroligt) (udkast til konklusioner) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 8) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 43 (fortroligt) (rettelse til udkast til konklusioner) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 9) (dtfo.ft.dk)

L 2. Eventuelt

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg

FO =Forhandlingsoplæg

FL =Forventet lukket behandling

L =Lukket behandling

REFERAT

AF 4. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Onsdag den 23. oktober 2013

Tidspunkt: Kl. 9.20

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Jeppe Kofod (S), Camilla Hersom (RV), Nikolaj Villumsen (EL), Erling Bonnesen (V), Pia Adelsteen (DF), Mette Bock (LA) og Lars Barfoed (KF).

Desuden deltog: Statsminister Helle Thorning-Schmidt

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 24.-25. oktober 2013

Forelæggelse ved statsministeren

EUU alm. del (12) – bilag 524 (fortroligt) (Brev fra formanden for Det Europæiske Råd til den litauiske præsident vedr. forberedelsen af Det Europæiske Råd 24-25/10-13) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 1) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (12) – bilag 581 (fortroligt) (udkast til kommenteret dagsorden) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 2) (dtfo.ft.dk)

Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 3 (brev fra kommissionsformand Barroso forud for DER 24-25/10-13)

EUU alm. del (13) – bilag 21 (fortroligt) (udkast til retningslinjer for konklusioner) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 4) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 27 (fortroligt) (brev fra den estiske premierminister vedr. Det Digitale Indre Marked) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 5) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 38 (fortroligt) (Dansk non-paper "A digital Europe - 10 targets to unleash the potential of digital growth") (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 7) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 42 (fortroligt) (udkast til konklusioner) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 8) (dtfo.ft.dk)

EUU alm. del (13) – bilag 43 (fortroligt) (rettelse til udkast til konklusioner) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 24-25/10-13 – bilag 9) (dtfo.ft.dk)

Statsministeren orienterede om, at hun ville forelægge emnerne til mødet i Det Europæiske Råd hver for sig. Mødet havde en bred dagsorden med fire overordnede temaer: digitalisering, innovation og serviceområdet som led i en række diskussioner i DER, der er relevante for den europæiske vækst og konkurrenceevne; status over indsatsen for at skabe job og vækst, mere specifikt med fokus på lån til SMV'er, ungedgaranti og lettelse af administrative byrder; arbejdet med styrkelsen af ØMU'en og af banksamarbejdet og status over forberedelserne til topmødet for det østlige partnerskab i Vilnius den 28.-29. november. Dertil kom den tragiske ulykke ved Lampedusa, og hvad der fremadrettet kunne gøres for at undgå gentagelser.

Digitalisering og innovation

Statsministeren: Jeg synes, det er meget positivt, at vi får sat fokus på digitalisering og innovation som kilder til vækst, og at vi støtter ambitiøse konklusioner på området. Der er et stort uudnyttet vækstpotentiale i en fuld gennemførelse af det digitale indre marked. Kommissionen vurderer, at det kan øge Europas BNP med op til 4 pct. frem mod 2020, men potentialet er langt fra udnyttet, idet kun 16 pct. af alle virksomheder sælger deres varer eller tjenesteydelser via internettet og kun 6 pct. har e-handel på tværs af grænser til andre medlemslande. Derfor skal vi have fart på arbejdet med færdiggørelsen af det digitale indre marked i 2015. Det kan vi bl.a. gøre ved at opnå enighed om e-faktureringsforslaget, e-betalingsforslaget og e-signaturforslaget inden udgangen af april 2014. Og vi skal gøre en indsats for at fremme borgernes it-kompetencer. Digitalisering er også et vigtigt redskab til at opnå en moderne og omkostningseffektiv offentlig sektor, og her er der store gevinster at hente ved at bruge digitale løsninger.

Af alle de grunde foreslår vi, at EU som opfølgning på DER opstiller konkrete fælles mål for digitalisering over de kommende år. Det har vi gode erfaringer med i Danmark. Vi har f.eks. en målsætning om, at 80 pct. af al kommunikation med borgerne skal være digital i 2015. Vi har fra dansk side fordelt et såkaldt nonpaper til de øvrige EU-lande med indspark til den diskussion, og vi foreslår f.eks. at sætte et mål om, at al ny EU-lovgivning i 2015 skal være indrettet på, at kommunikationen mellem borgere, virksomheder og myndigheder kan foregå digitalt. Det vil lette livet for borgere og virksomheder, der således ikke skal indlevere bunker af papirer, samtidig med at det hjælper miljøet.

Et andet mål, vi bør overveje at sætte, er, at 80 pct. af EU's territorium i 2017 skal være dækket af mobilt bredbånd. Det vil gøre det nemmere at handle på nettet og på tværs af grænser. De danske forslag til målsætninger skal ses som et første indspark til diskussionen. Det er klart ambitiøse forslag, og vi når nok ikke helt så langt, men jeg synes, det er vigtigt at sætte gang i diskussionen og trække i retning af en mere ambitiøs tilgang til digitalisering. Netop målsætninger kan være en måde at skabe resultater på, da der ikke er EU-kompetence på alle områderne.

Pia Adelsteen pointerede, at e-handel og det at drive virksomhed over landegrænser ikke er lige relevant for alle virksomheder, eksempelvis ikke for en tømrer. Statsministeren havde nævnt en forventet forøgelse af Europas BNP med 4 pct. Kunne hun oplyse om, hvor meget BNP'et indtil videre er øget i Danmark som følge af øget digitalisering?

Dernæst undrede Pia Adelsteen sig over, at øget digitalisering mellem borgere og offentlige myndigheder skal være et fælles europæisk mål. Langt de fleste borgere har kun behov for at have kontakt med nationale offentlige myndigheder. Og er målet en totalharmonisering eller minimumstandarder?

Erling Bonnesen nævnte, at flere lande havde ønsket en accelerering af behandlingen af databeskyttelsespakken, så den kan være færdigbehandlet inden europaparlamentsvalget. Kunne statsministeren sige noget om den danske position?

4. Europaudvalgmøde den 23/10-2013

Lars Barfoed var enig i, at regeringen skal understøtte udbredelsen af digital økonomi i Europa, da det i sidste ende også vil styrke den danske økonomi og det indre marked. Det kræver dog, at Danmark er parat, og han var derfor interesseret i at vide, om den danske regering havde overvejet nationale tiltag for at styrke kapaciteten og hurtigheden på fibernet- og bredbåndsområdet. Lars Barfoed kunne oplyse, at han havde henvendt sig til erhvervs- og vækstministeren for at bede om en genoptagelse af det gamle telefonforlig fra 1990'erne.

Endvidere ville han gerne have statsministerens kommentarer til, om der vil blive taget hensyn til, at nogle borgere og virksomheder ikke kan håndtere digitaliseringen - navnlig i den offentlige forvaltning.

Statsministeren slog fast over for Pia Adelsteen, at Danmark er langt fremme, når det handler om digitalisering, ikke mindst i den offentlige sektor. Sammen med Storbritannien og de andre nordiske lande er Danmark blandt dem, der klarer sig bedst i konkurrencen. På spørgsmålet om, hvorfor øget digitalisering skal være et fælles EU-mål, svarede statsministeren, at det - på trods af at en stor del af området hører under den nationale kompetence som nævnt af Pia Adelsteen - er godt at sætte en retning og inspirere hinanden landene imellem og at bringe emnet op på stats- og regeringsniveau.

Over for Erling Bonnesen bekræftede statsministeren, at der er behov for at se på de gældende regler, da regelsættet om databeskyttelse er fra 1995 - før internettets udbredelse. Forordningsforslaget skal netop erstatte persondatadirektivet fra 1995, og regeringen vægter det højere, at teksten bliver gennemarbejdet, end at der opnås en hurtig afklaring inden europaparlamentsvalget.

Pia Adelsteen havde forstået på statsministeren, at det fælles mål snarere skulle forstås som fælles inspiration landene imellem. Hun savnede dog stadig svar på, hvor stor en stigning i BNP der har været i Danmark. Hun havde ydermere svært ved at se, hvorfor handelen skulle stige ved øget digitalisering: Hvorfor skulle folk købe flere strømper over nettet end i en fysisk butik - behovet for strømper er vel det samme?

Statsministeren havde forståelse for Lars Barfoeds opmærksomhed på, at det er godt at sætte ambitiøse mål for digitalisering, men at der også skal tages hensyn til regionale og lokale forskelle i den digitale infrastruktur. Hun fremhævede dog, at man i de områder, hvor virksomheder og forbrugere ikke har den ønskede bredbåndshastighed, er ved at løse det. I marts 2013 blev udspillet om bedre bredbånds- og mobildækning i hele Danmark lanceret, og det indeholdt 22 konkrete initiativer til at fremme dækningen. Det var statsministerens opfattelse, at telefonforliget ikke ville stå i vejen for den indsats, og hun opfordrede til at bidrage med flere ideer til at fremme udbygningen af den digitale infrastruktur. IKT-vækstteamet nedsat af regeringen arbejder på at komme med anbefalinger, som der med glæde tages imod.

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

Til Pia Adelsteen lød statsministerens svar, at den estimerede 4 pct. BNP-vækst var baseret på Kommissionens tal. Undersøgelser viser tilmed, at for hvert job, man taber som følge af digitalisering, skaber man 2,6 job. Om tallet var helt nøjagtigt, kunne diskuteres, men regeringen var overbevist om, at digitalisering af økonomien vil betyde flere job, og så derfor ingen grund til at betvivle Kommissionens tal. Pia Adelsteen havde muligvis den holdning, at digitalisering ikke er et effektivt middel til at skabe vækst og innovation, men deri var statsministeren uenig.

Lars Barfoed gjorde opmærksom på, at han rejste spørgsmålet om nationale foranstaltninger, fordi det nøje skal overvejes, hvilke konkurrencemæssige konsekvenser der vil være af et øget krav til begrænsede omkostninger i forbindelse med højhastighedsforbindelser, pres på øget hastighed og kapacitet af bredbåndsnettet og en mere udbredt anvendelse af fibernet. Danmark er godt med, når det gælder tilslutning og anvendelse af nettet, men man bliver sårbar, hvis der stilles krav til hastighed og kapacitet i de kommende år – og dermed også til fibernet – og det ikke kan honoreres. Derfor, mente Lars Barfoed, burde man gøre status i den danske teleforligskreds med henblik på at sikre, at Danmark er med på beatet og forbliver konkurrencedygtigt.

Han efterlyste svar på, om man på europæisk plan har det med i overvejelserne, at der findes borgere og virksomheder, der ikke kan håndtere digitaliseringen. Nok skal der sættes turbo på, men vi skal huske også at være et menneskeligt samfund, hvor borgere har muligheden for også at møde personligt op på f.eks. rådhuset.

Pia Adelsteen kunne kun tilslutte sig Lars Barfoed synspunkt. Hun havde ikke noget problem med en øget digitalisering, men man skal huske på, at den har konsekvenser. Hun erindrede en sag med en hundeluffer med en hjerneskade, der havde fået frataget sine dagpenge, fordi han havde undladt at tjekke sin e-boks.

Statsministeren henviste Lars Barfoed til erhvervs- og vækstministeren i spørgsmålet om status i teleforligskredsen. Der er mange mennesker, der ikke føler sig tilstrækkelig kvalificeret til at være på nettet, og statsministeren erklærede sig derfor tilfreds med konklusionsudkastets afsnit om en bedring af kvalifikationer. Det hører under national kompetence, men det forekom hende hensigtsmæssigt at tage den diskussion i EU-sammenhæng også.

Den økonomiske politik og arbejdsmarkedspolitik

Statsministeren: Den anden temablok handler om vores indsats i forhold til vækst og finansiering af økonomien. Her skal vi følge op på den investeringsplan, der blev vedtaget på Det Europæiske Råd i juni 2013. Konkret skal vi godkende en model for et nyt investeringsinstrument for Den Europæiske Investeringsbank på baggrund af et oplæg fra økonomi- og indenrigsministrene. Instrumentet er et fælles EU-EIB-tiltag, der skal forbedre lånemulighederne for små og mellemstore virksomheder. Det finansielle grundlag for instrumentet etableres via midler fra EIB og fra EU's strukturfonde, og medlemslandene kan selv vælge, om de vil benytte instrumentet, og skal i givet fald bidrage med deres egne strukturfondsmidler. Også i forhold til ungearbejdsløsheden er det afgørende, at vi følger op på vores beslutninger fra juni. Vi vil gøre status over arbejdet med ungegarantien og ungeinitiativet i EU' budget fra 2014-20, så initiativet kan være fuldt operationelt fra september måned næste år. Jeg regner også med, at vi vil opfordre til at fremskynde arbejdet med at lette de administrative byder. Det støtter vi fuldt ud, dog bør det ikke gå ud over beskyttelsen af forbrugerne og arbejdsmiljøet.

Pia Adelsteen henviste til ungegarantien og nævnte, at da beskæftigelsespolitik er en national kompetence, havde hun svært ved at se, hvorfor der stilles EU-midler til rådighed. En ting er at udveksle erfaringer, men hvordan kommer EU-midlerne ind i billedet?

Erling Bonnesen var enig i vigtigheden af at gøre noget ved ungearbejdsløsheden i Europa. I regeringens publikationer kan man læse, at vækst- og beskæftigelsespagten var kulminationen på det danske formandskabs arbejde, men kunne statsministeren sige noget om det faktiske resultat af den? Hvis nej, modtog han gerne et notat med en redegørelse. Erling Bonnesen kom dernæst ind på Kommissionens REFIT-initiativ, der skal sikre, at EU i højere grad beskæftiger sig med de vigtigste fælles udfordringer. Det mente han var et godt fokus, idet EU indimellem blander sig i sager, der burde høre hjemme i medlemslandene. Kunne statsministeren uddybe regeringens holdning til det initiativ?

Statsministeren svarede Pia Adelsteen, at der var truffet nogle beslutninger på EU-niveau om ungeledighed, der forpligter landene til at gøre en målrettet og tidlig indsats for de unge. Hvordan indsatsen strikkes sammen, er op til nationalstaterne, fordi området ganske rigtigt hører ind under national kompetence, og man ser derfor, at landene implementerer nationale initiativer med forskellig hastighed. EU-midlerne udgør 6 mia. euro, der er målrettet de lande, hvor ungeledigheden er på mere end 25 pct. Man vurderer, at det i sidste ende betaler sig for alle at sætte ind i de særligt ramte områder, og at landene i øvrigt kan have gavn af hinandens erfaringer.

Statsministeren svar på Erling Bonnesens spørgsmål om, hvor mange jobs der bliver skabt, lød, at man kan se på de tilgængelige statistikker, at det i nogle lande går godt med at skabe jobs, i andre lande ikke så godt. Hun tilføjede, at hun ikke var i tvivl om, at det konstante pres, landene er under - også i forhold til at afrapportere om gennemførte initiativer - virker. Alternativet, det vil sige ikke at afsætte 6 mia. euro på flerårsbudgettet,

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

ikke at have en ungegaranti og ikke at sætte ind der, hvor ungearbejdsløsheden er højest, mente statsministeren ikke var gangbart.

Hvad angår REFIT og smart regulering, understregede statsministeren, at regeringen støtter arbejdet med at skabe smartere og bedre regulering i EU, samtidig med at det også handler om ikke at sænke det grundlæggende beskyttelsesniveau - f.eks. inden for forbrugerbeskyttelse og arbejdsmiljø. Kort sagt går regeringens tilgang til bedre regulering ud på at forbedre kvaliteten af lovgivningen og ikke på deregulering, dermed er der også et politisk aspekt i det. Statsministeren konkluderede, at det var positivt, at Storbritannien har sat emnet på dagsordenen i forbindelse med sin erhvervstaskforce, Cut EU Red Tape.

Pia Adelsteen tilføjede, at baggrunden for hendes tidligere kommentar var hendes modstand mod, at EU blander sig mere og mere i landenes beskæftigelses- og socialpolitik. At inspirere hinanden kan være godt, men systemerne er meget forskellige landene imellem.

Erling Bonnesen mente, at effekten af vækst- og beskæftigelsespagten på ungdomsledigheden stadig var uklar, og spurgte derfor statsministeren, om hun efter mødet kunne oversende en redegørelse for resultatet for EU og specifikt for Danmark.

Statsministeren pointerede over for Pia Adelsteen, at det ikke kun handlede om fælles inspiration, men også om fælles målsætninger for ungegarantien. Der er mange fælles europæiske problemstillinger inden for ungearbejdsløsheden, og det giver derfor mening med en fælles koordineringsmekanisme. Hvordan initiativerne konkret iværksættes, er op til medlemslandene.

Statsministeren henviste Erling Bonnesen til Kommissionens rapport om gennemførelsen af vækst- og jobpagten, som udvalget havde modtaget, og informerede om, at der ikke var udarbejdet en opgørelse over den samlede effekt.

ØMU'en og banksamarbejdet

Statsministeren: Så er der spørgsmålet om Den Økonomiske og Monetære Union. Her skal vi have en foreløbig drøftelse, inden vi vender tilbage til emnet i december for at træffe beslutninger om de videre skridt. Generelt er den danske holdning, at hovedfokus i ØMU-arbejdet bør være at sikre, at de instrumenter, vi har vedtaget for at styrke det økonomiske samarbejde, også får lov til at virke.

Der er vedtaget meget igennem de seneste år: det europæiske semester, finanspakt, sixpack, twopack osv. Samtidig støtter vi selvfølgelig nye konkrete tiltag, der giver merværdi og bedre resultater i den eksisterende koordinering. Her skal vi især se på, hvordan vi identificerer de politiske områder, der er særligt relevante at holde øje med i vores fælles koordination. Hvad angår den sociale dimension af ØMU'en, er vi positive over for flere af de emner, som Kommissionen har foreslået i sin meddelelse fra den 2. oktober. Her tænker jeg f.eks. på ideen om et scoreboard med nøgleindikatorer for bl.a. beskæftigelse og ungedighed. Det kan give et bedre billede af de sociale udfordringer i Europa og dermed bedre mulighed for at målrette indsatsen. Vi bakker også op om, at man styrker den sociale dialog, men vi er forbeholdne over for den del af Kommissionens meddelelse, der har med den sociale dimension af ØMU'en at gøre og drejer sig om at se på rammerne for arbejdskraftsmobilitet. Vi vil se nærmere på de enkelte elementer i meddelelsen, når der foreligger konkrete forslag. Det vil vi naturligvis gøre med afsæt i, at beskæftigelses- og socialpolitik er en national kompetence.

På mødet vil vi også gøre status over arbejdet med det styrkede banksamarbejde i EU. Der er enighed med Europa-Parlamentet om det fælles banktilsyn, og den fælles bankafvikling forhandles i øjeblikket i Økofin. På Det Europæiske Råd i juni gav vi økonomi- og finansministrene en frist til udgangen af året for at opnå enighed om den fælles afviklingsmekanisme. Der er ingen tvivl om, at det er kompliceret stof, og at det er en meget stram tidsplan. Derfor regner jeg ikke med, at vi når langt ned i detaljerne på det kommende rådsmøde. Det vil først ske til december.

Pia Adelsteens holdning til et scoreboard var, at det kan være fint at sammenligne tal landene imellem, men ville det ikke bare give mere administration? Og hvad var det præcise formål med et scoreboard? Statsministeren havde nævnt, at regeringen var forbeholden over for rammerne for arbejdskraftsmobilitet, fordi det er en national kompetence, men betyder det, at regeringen har tænkt sig at bede EU stikke piben ind i forhold til dette aspekt af den sociale dimension af ØMU'en?

Nikolaj Villumsen ønskede at vide, hvordan statsministeren havde tænkt sig at sikre en grundig, demokratisk debat i Danmark om øget økonomisk styring fra EU's side. Det kan få store konsekvenser for Danmarks mulighed for at sikre velfærd og arbejdspladser, hvis EU får endnu mere magt over landenes økonomi.

Statsministeren sagde, at regeringen finder et scoreboard nyttigt, idet det kan bruges til at sammenligne, hvor langt landene er nået i forhold til ungedighed, og til at vurdere,

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

om der er behov for yderligere tiltag. Hun mente, der var tale om et godt eksempel på et område, som falder under national kompetence, men hvor landene har en stærk fælles interesse i at følge hinanden. Statsministeren tilføjede, at Kommissionen havde foreslået fem kerneindikatorer for et scoreboard: arbejdsløshed, antal af unge uden for beskæftigelse, uddannelse og opkvalificering, fald i realindkomsten, risiko for fattighed og ulighed. Det synes fornuftigt, men samtidig var det vigtigt at lade dem indgå i den eksisterende proces med det europæiske semester og ikke give sig i kast med nye processer. Det var efter statsministerens opfattelse også den linje, beskæftigelsesministeren havde lagt for dagen, da emnet blev diskuteret den 15. oktober.

Hvad angår regeringens skepsis over for meddelelsens ordlyd om arbejdskraftens mobilitet, påpegede statsministeren, at sidstnævnte ikke falder ind under national kompetence, som fejlagtigt fremført af Pia Adelsteen. Det faktum, at både beskæftigelses- og socialpolitikken hører under national kompetence, gav derimod anledning til regeringens forbeholdenhed.

Om at sikre en god debat om den europæiske udvikling sagde statsministeren henvendt til Nikolaj Villumsen, at der efter hendes mening bl.a. var en grundig debat i Europaudvalget og i Folketinget. Hendes erfaring med den danske debat om Europa var, at den foregår løbende, og der er ingen tvivl om, hvor partierne står i spørgsmålet om EU.

Pia Adelsteen beklagede, at hun var kommet til at sige, at arbejdskraftens mobilitet hørte under national kompetence. Hun gentog sit spørgsmål om, hvorvidt regeringen vil bede EU blande sig udenom i de tilfælde, hvor national kompetence også er i spil. Pia Adelsteen ønskede ligeledes at få uddybet, om det ikke vil koste flere penge og mere administration at lave et scoreboard. Og hvilket formål har et scoreboard ud over at sammenligne landene?

Nikolaj Villumsen mente, at en tilbunds gående debat om EU's udvikling forudsætter, at man ved, hvad EU og regeringen vil. Hvad forventede statsministeren sig af drøftelserne om økonomisk styring på det kommende topmøde og på mødet i december? Og hvilken holdning ville den danske regering indtage? Nikolaj Villumsen spurgte desuden til reformkontrakter og indholdet af disse. Hvad vil konsekvenserne for befolkningens muligheder for at præge den danske økonomi ved et folketingsvalg være, hvis en regering indgår en reformkontrakt, der forpligter den næste.

Statsministeren lagde i sit svar til Nikolaj Villumsen vægt på, at nye tiltag kommer til at supplere allerede eksisterende instrumenter.

Spørgsmålet om reformkontrakter og solidaritetsmekanismer var ikke på dagsordenen for mødet i DER, og statsministeren mente, at den diskussion måtte tages, når der foreligger noget konkret. Der kan være noget positivt i den slags tiltag, og udgangspunktet er, at ikke-eurolande skal have mulighed for at tilslutte sig på frivillig basis. Det forekom hende dog p.t. irrelevant at tage stilling til dansk deltagelse, og hun undrede sig over, at Nikolaj Villumsen kunne afgøre sagen på forhånd, når han samtidig mener, at det er den til en-

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

hver tid siddende regering i Danmark, der beslutter, hvilke reformer der skal gennemføres. Statsministeren tilføjede, at det giver sig selv, at en regerings beslutninger ikke kan binde den næste.

Til Pia Adelsteen sagde statsministeren, at hun mente, at et scoreboard ikke ville skabe mere administration, men merværdi, og at det ikke var uinteressant at holde øje med, hvordan det går med arbejdsløshed og ulighed i Europa.

Pia Adelsteen gentog sit spørgsmål: Hvad er det nye aspekt i et scoreboard?

Nikolaj Villumsen pointerede, at det ikke var den sociale dimension af ØMU'en, han kritiserede, men at han fandt det tankevækkende, at EU's økonomiske politik ikke kunne rumme konsekvenser som ulighed og fattigdom. Han frygtede, at fokus på mere lighed og fattigdomsbekæmpelse heller ikke ville blive prioriteret i EU's økonomiske anbefalinger fremover.

Han forstod på statsministeren, at hun var positiv over for reformkontrakter og ikke kunne forstå Enhedslistens skepsis. Han forklarede derfor, at han var kritisk, fordi han mente, at den økonomiske politik skal besluttes i Folketinget, og at det vil være dybt problematisk, hvis den danske regering forpligter sig over for Kommissionen snarere end over for de danske vælgere. Han var ikke tilfreds med den aktuelle danske debat, som han fandt overfladisk, navnlig set i lyset af de vidtgående ting, der ligger på bordet. Nikolaj Villumsen refererede til Angela Merkels udtalelser i Der Spiegel om, at reformkontrakter formentlig vil kræve en traktatændring, og kommer den, skal reformer i Danmark laves på baggrund af kontrakter med Kommissionen. Han følte sig overbevist om, at der er mange danskere, der vil være enige med ham i, at det er Folketinget og ikke Kommissionen, der skal afgøre den økonomiske politik i Danmark – også i en folkeafstemningssituation.

Statsministerens svar til Pia Adelsteen vedrørende et scoreboard lød, at det nye var, at det ikke var lavet tidligere, og at det kunne være interessant og brugbart. Hun havde svært ved at se, hvordan man kan være imod, at man kigger på nogle kerneindikatorer som f.eks. arbejdsløshed eller antal unge uden beskæftigelse. Hun oplevede, at dem, der er imod EU, ofte enten spørger om, hvad det nye er, eller siger, at det vil tage den danske selvbestemmelse. Der syntes ikke at være nogen vej midt imellem, men det kunne jo hænge sådan sammen, at det slet og ret er en god idé med nogle fælles mål for, hvor langt man i Europa kan nå inden for et meget vigtigt område som unges arbejdsløshed.

Statsministeren gentog sit svar til Nikolaj Villumsen, der lød, at det til enhver tid må være det danske folk og Folketinget, der tager beslutninger i sager om eventuelle reformer, og at det ene Folketing ikke kan forpligte det andet efter et valg.

Det østlige partnerskab

Statsministeren: DER vil også se på det østlige partnerskab forud for topmødet i Vilnius den 28.-29. november. I år er der fokus på, om en associerings- og frihandelsaftale med Ukraine kan underskrives. Det afhænger af, hvor store fremskridt Ukraine samlet set kan levere inden for de tre områder, som EU har fastlagt tilbage i december 2012: retsområdet, valgområdet og politiske og økonomiske reformer. Det er ikke noget, vi vil tage stilling til på topmødet.

Erling Bonnesen ville gerne have statsministeren til at udrede regeringens linje vedrørende Ukraine. Udenrigsministeren har sagt, at det var et krav, at Julia Timosjenko løsledes, handels- og europaministeren har sagt noget andet.

Statsministeren pegede på, at det fortsat er regeringens holdning, at den danske undertegnelse af aftalen med Ukraine afhænger af, om der samlet set er sket tilstrækkelige fremskridt inden for de tre områder fastlagt af EU. Regeringens vurdering vil være baseret på Kommissionens og Den Fælles Udenrigstjenestes fælles rapport, der forventes at komme før udenrigsministrenes møde den 18. november. EU vil presse på for, at Ukraine finder en løsning på de politisk motiverede retssager - ikke mindst på Timosjenkosagen. Statsministeren håbede, at der ville blive fundet en løsning på denne sag inden topmødet, men det var usikkert.

Migrationsstrømme og ulykken ved Lampedusa

Statsministeren: Der er også lagt op til, at vi på DER kort drøfter, hvordan vi kan undgå en gentagelse af den tragiske ulykke ved Lampedusa, hvor mere end 300 mennesker mistede livet. Der er først og fremmest behov for en styrket indsats i nærområderne, så vi kan blive bedre til at forhindre tilsvarende ulykker. Vi må også overveje muligheden for en intensivering af Frontex-operationer i det centrale Middelhav, og endelig vil det europæiske overvågningssystem efter planen blive sat i drift i december 2013. Systemet vil forbedre muligheden for at opdage små fartøjer ved søgrænserne mod syd, og jeg regner med, at Det Europæiske Råd vil byde beslutningen fra justits- og indenrigsministrene om at nedsætte en taskforce velkommen. Taskforcen skal blandt andet se på samarbejdet med oprindelses- og transitlande, en styrkelse af Frontex og en stærkere indsats over for menneskesmuglere. Danmark yder allerede i dag en stor indsats på området, idet vi bl.a. bidrager med eksperter til EU's civile mission i Libyen, der hjælper landet med at etablere en effektiv grænsekontrol. Vi er parate til at støtte missionen med yderligere personale fra Rigspolitiet, og Danmark bidrager også med mandskab og teknisk udstyr til Frontexs operationer, ligesom vi forventer at øge vores aktiviteter bl.a. set i lyset af den seneste udvikling. Arbejdet vil fortsætte i Rådet for Retlige og Indre Anliggender, og DER vil i juni 2014 lægge strategiske retningslinjer for asyl- og migrationspolitikken.

Nikolaj Villumsen henviste til, at 20.000 er døde i Middelhavet indtil videre, og at de udgjorde et tydeligt tegn på den manglende succes af EU's grænsepolitik. Den nuværende

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

politik forhindrer ikke menneskesmugling, idet en syrisk flygtning kun kan komme til Europa ved at kaste sig selv i armene på menneskesmuglere. Var statsministeren enig i, at der var tale om et akut problem, og at der var behov for handling her og nu? Det forekom ham noget langtrukket, at der på EU-topmødet skal tales om etableringen af en taskforce, som først skal evalueres i juni måned.

Mette Bock havde noteret sig, at Danmark støtter i nærområderne og bidrager til aktiviteterne i Frontex-regi, og mente, det var udmærket med en taskforce. Dog ville hun gerne vide, om man i EU-regi drøfter modtagesystemerne i de lande, hvortil flygtningene kommer. Situationen vil forblive uændret, indtil der etableres effektive systemer, hvor flygtninge kan få behandlet deres sager hurtigt, så dem, der ikke kan blive i Europa, bliver sendt tilbage, og dem, der kan opnå flygtningestatus, bliver hjulpet videre. Drøftes disse systemer og med hvilken tilgang?

Statsministeren svarede Nikolaj Villumsen og Mette Bock, at Danmark allerede yder en betydelig indsats i Middelhavsområdet: Danmark yder støtte til EU's grænseagentur, Frontex, der p.t. gennemfører flere operationer i området, og Danmark bidrager konkret med mandskab og teknisk udstyr og det i betydeligt omfang set i forhold til andre lande. 25 specialuddannede politifolk er for indeværende tilknyttet Frontex-missionen, og regeringen vil fortsat vurdere, om der er behov for yderligere mandskab.

Hun nævnte ydermere, at Danmark bidrager til EU's civile mission i Libyen, EU's Border Assistance Mission, der har til formål at bistå Libyen i etableringen af en effektiv grænsekontrol. Der er udsendt tre danske civile eksperter dertil og en tolder, der er missionens chef. Fra dansk side ydes der tillige støtte til EU's asylstøttekontor, der yder teknisk og operativ assistance til medlemslande, der har et særligt pres på deres asylsystemer. Danmark har stillet ekspertbistand til rådighed i forbindelse med det græske asylsystem, og regeringen er indstillet på at bidrage med en tilsvarende indsats for det italienske asylsystem.

Statsministeren opponerede imod Nikolaj Villumsens påstand om, at der blev nølet med indsættelsen af en taskforce. EU reagerer derimod prompte, diskussionen har allerede været oppe blandt justits- og indenrigsministrene, og den bringes som sagt også op på DER. Der er etableret systemer, der skal bidrage til at udbedre den, og det vil være meget forkert at sige, at man tager let på sagen.

Statsministeren fremhævede sluttelig, at Frontex er skabt på baggrund af det stærke EU-samarbejde, som Enhedslisten er skeptisk over for. I den aktuelle situation ville det være svært at agere uden et tæt samarbejde.

Nikolaj Villumsen mente, der var god grund til at kritisere Frontex og EU's flygtningepolitik. Fiskere i Middelhavsområdet frygter at tage nødlidende flygtninge op, fordi de risikerer at blive anklaget for menneskesmugling. Han tilføjede, at problemet til dels skyldes, at aftalen med Gaddafi om at sende dem, der når frem, tilbage til Libyen, ikke eksisterer længere. Aftalen havde ikke været noget kønt syn, men Nikolaj Villumsen frygtede, at

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

resultatet af situationen i Libyen nu kan betyde, at f.eks. syriske flygtninge med et reelt beskyttelsesbehov drukner eller ender med at sidde fanget i Libyen. Danmark burde derfor bidrage endnu mere.

Mette Bock havde ikke bedt om en uddybning af, hvad Danmark allerede gør, men om statsministerens kommentarer til, om de elendige modtagesystemer i de sydeuropæiske lande vil blive debatteret på mødet. Så længe udfordringerne ikke bliver løftet, vil der være en strøm af illegale indvandrere op igennem Europa, og det er dermed et fælles europæisk problem. Ineffektive modtagesystemer gør det mere opportunt for mennesker i nød at tage den farefulde færd over havet i elendige plimsollere.

Statsministeren anerkendte det meget tragiske i situationen og sagde henvendt til Nikolaj Villumsen, at hvis man som Enhedslisten har modarbejdet mere samarbejde på området, har man også et ansvar. Hun var ikke i tvivl om, at hvis EU-samarbejdet om Frontex ikke havde eksisteret, ville katastrofen have været langt værre, og mente, at Enhedslisten skyldte at give deres konkrete bud på et bedre asylsystem. Statsministeren syntes, at Mette Bock bevægede sig nærmere en løsning på problemet - i stedet for blot at kritisere handler det nemlig om, at det er vigtigt at hjælpe i de lande, der oplever et særligt pres på deres asylsystemer. Den hjælp kommer fra EU's fælles asylstøttekontor – igen et eksempel på det positive i EU-samarbejdet på området. Hun sluttede af med at understrege, at den danske ekspertbistand også hjælper med at registrere asylansøgerne korrekt.

Pia Adelsteen spurgte til regeringens holdning til at indgå i EU's asyl- og indvandringspolitik. Danmark har et retsforbehold, der betyder, at man ikke er en del af de fælles asylstøtteprocedurer, men man bidrager ikke desto mindre til EU's asylstøttekontor.

Nikolaj Villumsen forklarede, at hans modstand imod EU's asylpolitik og Frontex gik på, at målet har været at holde flygtninge ude - snarere end at hjælpe dem, der har behov for hjælp. En delvis løsning kunne være at lade FN udpege kvoteflygtninge blandt de mennesker, der er på vej til Europa. Grænsevagterne foretager nemlig ikke en asylscreening for at se, hvem der er illegale indvandrere, og hvem der er flygtninge. Det forekom ham usolidarisk og unfair, at Dublinforordningen grundlæggende går ud på, at det er de mere eller mindre sammenbrudte sydeuropæiske modtagesystemer, der skal løfte opgaven. Hvis statsministeren ville arbejde for en ny EU-flygtningepolitik, hvor Danmark tager et større ansvar, ville hun have opbakning fra Enhedslisten.

Statsministeren svarede Pia Adelsteen, at der ikke er noget til hinder i det danske forbehold for, at man fra dansk side kan hjælpe med det praktiske arbejde.

Pia Adelsteen fremhævede, at regeringen ønsker at fjerne retsforbeholdet og indgå i en tilvalgsmodel. I sager, hvori EU's asylstøttekontor indgår, havde hun gentagne gange spurgt justitsminister Morten Bødskov, om regeringen ville deltage i asylstøttekontoret, hvis retsforbeholdet forsvandt. Hun fandt det mærkværdigt, at regeringen siger, at den vil tilslutte sig et fælles politisamarbejde, hvis muligheden foreligger, men at den ikke kan udtale sig på asyl- og indvandringsområdet.

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

Statsministeren var ikke sikker på, at hun forstod spørgsmålet, for Danmark bidrager jo allerede til EU's asylstøttekontor. Det har man fra dansk side valgt at gøre, og der er ikke noget i det danske forbehold, der forhindrer teknisk og operativ assistance til de medlemslande, der har et særligt pres på deres asylsystemer.

Formanden opfordrede udvalget til at stille eventuelle spørgsmål til statsministeren skriftligt.

Amerikansk aflytning

Statsministeren nævnte ikke dette emne i sin forelæggelse, men modtog spørgsmål

Nikolaj Villumsen spurgte, om statsministeren ville bakke op om Frankrigs kritik af den amerikanske overvågning af brug af internet og mobiler i Europa. Danmark har i tidligere udtalelser kritiseret overvågningen af EU-institutioner, men bekymrede statsministeren sig ikke også om overvågning af EU-borgere? Man har konstateret, at tyske og franske borgeres e-mail og franske borgeres telefonsamtaler er blevet overvåget, og DI frygter, at danske virksomheder bliver udsat for amerikansk industrispionage. Ville statsministeren rejse sagen på topmødet?

Statsministeren havde hørt forlydender om, at den franske præsident, François Hollande, ville bringe overvågningssagen op på mødet, men den var ikke på dagsordenen. Sagen handlede primært om amerikansk aflytning af EU-institutioner og om databeskyttelse af EU-borgerne, og hun anså det derfor for naturligt, at EU kører den. Statsministeren understregede, at man fra dansk side hele tiden har støttet og fortsat støtter EU i kravet om at få svar fra USA. Dertil kommer, at de bekymringer, statsministeren personligt havde givet udtryk for over for præsident Obama i Stockholm, havde mødt forståelse fra præsidenthold. Hvad angår eventuel aflytning af danske virksomheder, havde statsministeren ikke nogle tilføjelser til justitsministerens udtalelse om, at han ikke havde grund til at tro, at amerikanske efterretningsaktiviteter har været rettet mod Danmark.

Nikolaj Villumsen fandt rygterne om, at den franske præsident ville rejse sagen på topmødet, interessante, og han mente, at statsministeren i så fald burde støtte Hollandes opfordring til, at EU kritiserer USA. Det er ikke blot EU's egne institutioner, der berøres, men også tyske og franske – og måske endda danske – borgere. Der har været forlydender om, at der foregår amerikansk aflytning af tyske firmaer, og hvis justitsministerens forvisning om, at danske virksomheder ikke er ramt af amerikansk industrispionage, ikke holder stik, skal det så ikke tages op? Det mente Nikolaj Villumsen man burde, og han håbede, at statsministeren ville fremføre en klar dansk støtte til en fransk udmelding om det uacceptable i den amerikanske fremgangsmåde.

Statsministeren havde ikke yderligere at tilføje til Nikolaj Villumsens indlæg.

Nikolaj Villumsen beklagede, at statsministeren valgte ikke at kommentere sagen yderligere. Diskussionen skulle også rejses i Europa-Parlamentet, og Venstres Jens Rohde havde givet udtryk for stor indignation over den amerikanske overvågning. Det ville derfor have været ideelt med en dansk udmelding, og det forekom ham trist, at den franske præsident risikerer at stå isoleret med en meget reel bekymring.

Statsministeren gjorde det klart, at det ikke var korrekt, når Nikolaj Villumsen hævdede, at man fra dansk side er ligeglad med den amerikanske overvågning. Hun gentog, at man fra dansk hold fra starten har kritiseret overvågningen, og understregede, at hun havde tillid til, at EU kan varetage opgaven. Nikolaj Villumsen vidste muligvis mere end hende,

4. Europaudvalgsmøde den 23/10-2013

men hun var ikke klar over, om emnet ville blive taget op på mødet – hun havde kun henvist til presseforlydender.

Nikolaj Villumsen antog, at den franske præsident ville udtale sig i sagen, dels på baggrund af presseforlydender, dels fordi den franske udenrigsminister havde gjort det. Han anerkendte, at Danmark har kritiseret USA's overvågning af EU-systemet, men anså det for relevant, at regeringen også står frem i forhold til aflytning af EU-landes borgere.

Statsministeren havde ikke yderligere at tilføje i sagen.

Mødet sluttede kl. 10.40.